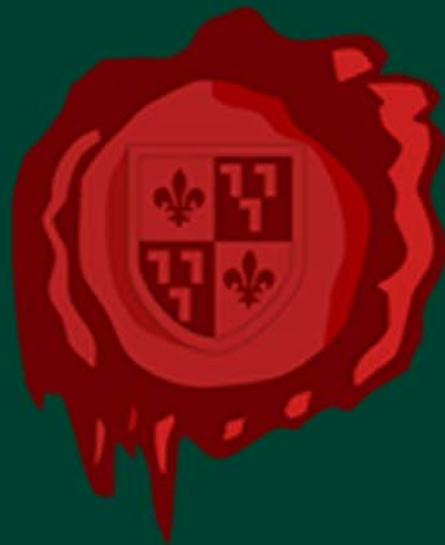

Het mysterie gaat verder..

www.cuypercode.nl

Sponsors:

provincie limburg

heronimus Bosch Art Center

Provincie Noord-Brabant

VSBBfonds

Cultuurfonds
limburg

GEMEENTE ROERMOND

FACTORY 2.0

gemeente
Oisterwijk

HUIS VOOR
DE KUNSTEN
LIMBURG

gemeente Brunssum

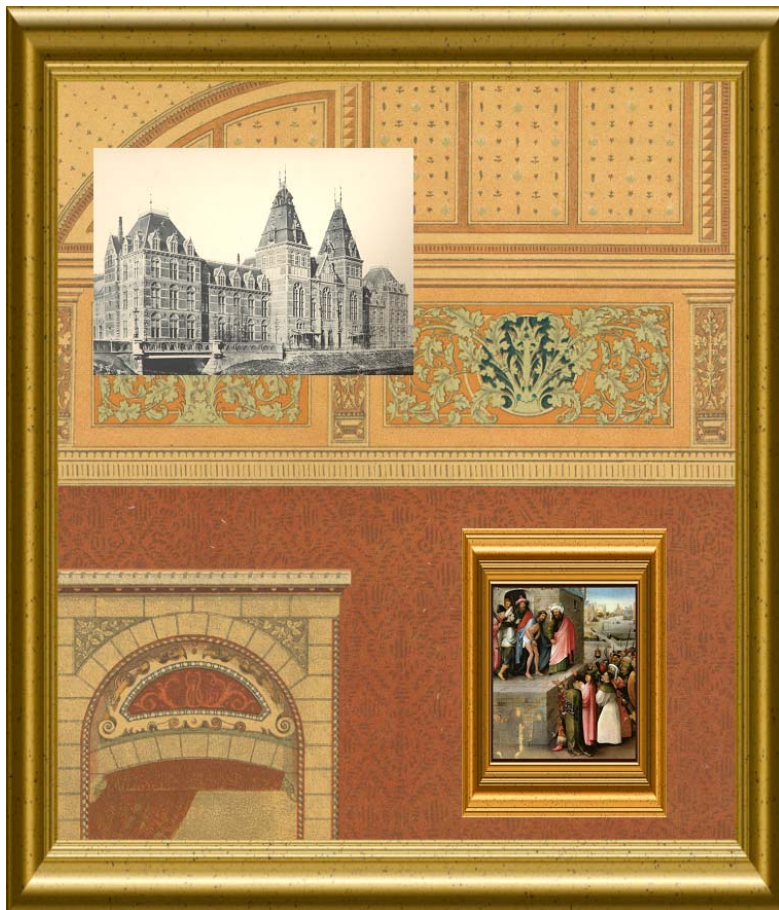
Friso Woudstra Architecten Bna

NOUVILLE+
ontwikkelaars

0 Inhoudsopgave

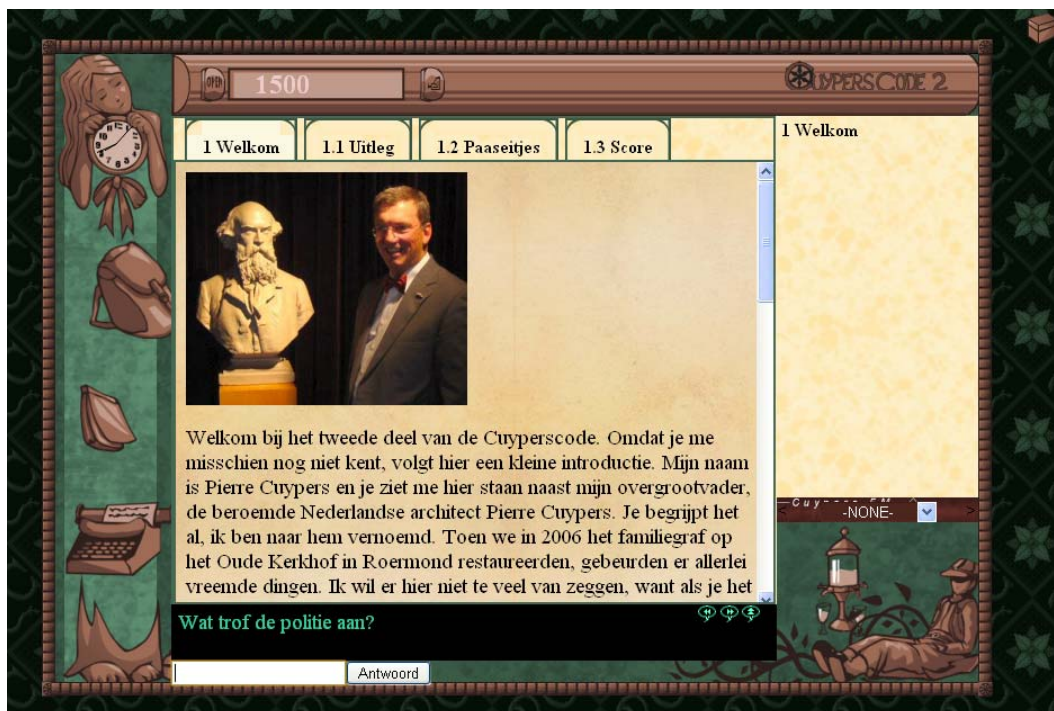
0	Inhoudsopgave.....	2
1	Cuyperscode deel 2: het mysterie gaat verder	3
1.1	Erfgoedspel.....	4
1.2	Thema's voor verdieping.....	6
1.3	The junior league en de docenten.....	8
2	Contact.....	10
3	Subsidiënten, fondsen en sponsors.....	11

Wat doet Jeroen Bosch in de Cuyperscode? Zou dat iets met het Rijksmuseum te maken hebben?

1 Cuypercode deel 2: het mysterie gaat verder

In Cuyperjaar 2007 heeft Res nova een internet spel geproduceerd rond de figuur van Pierre J.H. Cuypers, de architect van het Rijksmuseum en het Centraal Station te Amsterdam. Geen onderwerp om een spel over te maken, zul je denken, en dat was misschien ook wel waar geweest, als er niet iets vreemds was gebeurd bij het grafmonument van Cuypers. Toen dit in 2006 onder leiding van Res nova werd gerestaureerd, werd een vreemde ontdekking gedaan in de crypte. Er kwam een kist tevoorschijn die daar niet was verwacht. Voordat achterkleinzoon Pierre Cuypers door had wat er aan de hand was, werd daar iets uit gestolen. Op ons advies heeft Pierre een oproep op het internet geplaatst om hulp te vragen om dit erfstuk terug te vinden. Wat hem dan allemaal overkomt kun je mee beleven in deel 1 van de Cuypercode dat eindigt met een *cliff hanger*. In het tweede deel vormt dat dramatische slot het vertrekpunt voor het vervolg van de zoektocht:

Mijn naam is Pierre Cuypers en je ziet me hier staan naast mijn overgrootvader, de beroemde Nederlandse architect Pierre Cuypers. Je begrijpt het al, ik ben naar hem vernoemd. Toen we in 2006 het familiegraf op het Oude Kerkhof in Roermond restaureerden, gebeurden er allerlei vreemde dingen. Ik wil er hier niet te veel van zeggen, want als je het nog niet weet, dan zou je eerst het vorige deel van de Cuypercode moeten spelen. En als je het wel weet, omdat je deel 1 hebt afgerond, ben je al helemaal op de hoogte.

Dan zul je nog weten dat het allemaal niet bijster gunstig afliep in het vorige deel. Niet alleen is de steen uit de ring van mijn voormoeder nog altijd niet terecht, maar bovendien is de dief vermoord. Dat schiet niet op!

Meer dan ooit heeft Pierre hulp nodig, want of het allemaal nog niet genoeg is, wordt hij nu ook nog verdacht van moord! Surf dus naar www.cuyperscode.nl om hem te gaan helpen. Wie weet los jij het mysterie wel op!

Een van de figuren in de Cuyperscode is de Gothic kunstenaar Kara of K4r4. Dankzij haar kom je er onder meer achter wat gotiek, neogotiek en Gothic met elkaar te maken hebben.

1.1 Erfgoedspel

Erfgoedspel — Met de Cuyperscode is het eerste erfgoedspel in Nederland gelanceerd. In principe kan het door iedereen gespeeld worden vanaf 15 jaar, maar het is wel speciaal voor het voortgezet onderwijs ontwikkeld. Res nova heeft dit in overleg gedaan met enkele docenten die als klankbord hebben gefungeerd en voor *feed back* hebben gezorgd. Met name Gerda Eijkelenberg en Regina Buyze van *Lyceum Schöndeln* in Roermond, Sjef van Royen van *Scholengemeenschap Ursula* in Horn en René van Gestel van *2College Durendael* in Oisterwijk hebben waardevolle suggesties gegeven om het spel optimaal aan te laten sluiten

bij het onderwijs. Ook Pierre Cuypers zelf, leraar geschiedenis aan het Overbetuwe College in Bemmelen, heeft hierbij geholpen.

Zelfstandigheid — Dankzij de terugkoppeling uit het onderwijs zet deel 2 van de Cuyperscode nog sterker in op de zelfstandigheid van de leerling. Anders dan deel 1 kun je deze versie spelen met antwoorden, zodat iedereen helemaal op eigen kracht het einde kan bereiken. Nu krijg je niet zomaar een antwoord uiteraard. We hebben namelijk een scoresysteem aan de code toegevoegd! Dus je speelt niet alleen met antwoorden, maar ook met punten. Maar ook dan krijgen de leerlingen nog steeds niet zomaar het antwoord cadeau. Behalve extra tips hebben we namelijk een **Tutorial** gemaakt: een soort routeplanner waarmee je stukje bij beetje naar de oplossing toe geloodst wordt. Dat gebeurt gedoseerd, zodat iedere leerling de gelegenheid krijgt om onderweg zélf het antwoord te vinden. Pas op het allerallerlaatste moment wordt het antwoord onthuld.

Paaseitjes spelen een belangrijke rol in de Cuyperscode. Ook bij Jeroen Bosch kun je heel wat verrassingen vinden.

Gecombineerd met het spelforum zitten er nu globaal drie (glijdende) **niveaus** ingebouwd in het spel:

- de echte cracks die alleen via het spelforum geholpen willen worden
- de middenmoot die zijn punten hooguit kwijt wil voor wat losse tips
- de leerlingen die gebruik maken van de tutorials

Dit hele systeem valt per leerling te volgen via het **logboek** dat in het spel zit ingebouwd en waarin alle handelingen worden opgeslagen. Hierdoor kunnen de docenten monitoren hoe het spel wordt gespeeld.

Om de leerlingen wegwijs te maken zijn de eerste drie hoofdstukken van het spel zo ingericht dat men – uiteraard – spelenderwijs kennismaat met de interface. Niet alleen ontmoet men daarin ook voor de eerste keer de *eminence grise* op de achtergrond, de oude Cuypers, maar ook de andere aangever van het spel, Jeroen Bosch.

Terwijl deel 1 van de Cuyperscode geconcentreerd is rond Roermond, waar deze architect vandaan komt, speelt deel 2 zich voor een groot deel af in Brabant, waar we virtueel Eindhoven, Oudenbosch, Oisterwijk, Veghel en Den Bosch aandoen. Door samenwerking met het Jheronimus Bosch Art Center (JBAC) is de code erfgoedtechnisch nog veelzijdiger geworden. Een van de raadsels moet op locatie in het JBAC opgelost worden (voor gehandicapte spelers is een virtuele omweg ingebouwd).

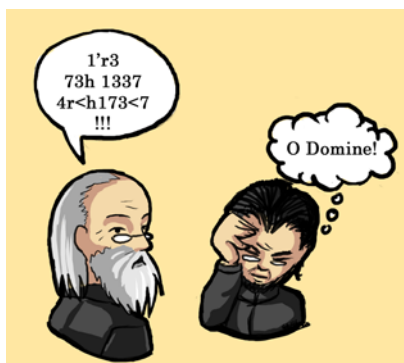
Een van de technische hoogstandjes is de virtuele reconstructie van een verdwenen kerk van Cuypers.

1.2 Thema's voor verdieping

Bij de Cuyperscode wordt een interactieve index geleverd die de docenten direct toegang geeft tot alle achtergrondverhalen. We laten hier een overzicht volgen:

1. Biografische schets van Pierre J.H. Cuypers
2. Biografische schets van Rosa van de Vin, Cuypers' eerste vrouw
3. Biografische schets van Nenny Alberdingk Thijm, Cuypers' tweede vrouw (een vrouw van stand op het podium)

4. Jeroen Bosch in de Cuyperscode
5. Het familiegraf van Cuypers op de *Aje kirkhoaf* (dood, begraven en kerkhofcultuur)
6. Kaart van 1908 met het Roermondse oeuvre van Cuypers
7. How to be a Goth?
8. Berichtje van gene zijde
9. De vliegende architect
10. Het rad tussen de dood, Fortuna en de Wijsheid (tussen Bosch en Cuypers)
11. Van de kat en de rat (tussen Bosch en Cuypers)
12. *De Heilige Linie* van J.A. Alberdingk Thijm (kerkbouwsymboliek)
13. Digitale facsimile van *De Heilige Linie* (1858)
14. De val (terugkoppeling van Pierre)
15. Oud schrift: de *Biblia pauperum* en symboliek bij Jeroen Bosch, Cuypers en Alberdingk Thijm
16. *Non nobis*: Latijn als de *leetspeak* van Cuypers en Thijm

Wat zegt Cuypers aan Alberdingk Thijm?

17. Buddenbrooks aan de Roer (de firma Cuypers & Stoltzenberg)
18. *Se non è vero* (fanfiction gewijd aan Nenny Alberdingk Thijm)
19. Het oeuvre van Cuypers in Amsterdam
20. Interview van een architect anno 2009 met Cuypers
21. Heilig boontje (heiligen en heiligenverering)
22. Jeroen Bosch en de cultuurkringen van zijn tijd
23. De Jacobskerk van Jan Stuyt en Joseph Cuypers (Digitale facsimile)
24. Leilijnen als matrix voor heilige plaatsen en kerken
25. Tussen kuisheid en preutsheid: seksualiteit en het naakt bij Bosch en Cuypers
26. De muziek van het licht (het kleurgebruik van Cuypers)
27. De herontdekking van de middeleeuwse gewelfbouwtechniek
28. Cuypers en de provinciale huisstijl (de *genius loci*)
29. De Zouaven

Daarnaast zit ook in de **Tutorials** aanvullende informatie, waardoor extra onderwerpen aan de orde kunnen komen, waarvan we er hier enkele noemen:

- De positie van een geletterde vrouw in de negentiende eeuw: Nenny Alberdingk Thijm
- Anastasia als filmische inspiratie
- Maria Magdalena: het brandmerk van de bijbel ontstegen
- De vergeten generatie schilders (zestiende eeuw)
- In de naam van de roos: Jacques Brel en Cuypers
- Het Hemels Jeruzalem in de architectuur (Cuypers), de schilderkunst (Jeroen Bosch) en de muziek (Alphons Diepenbrock)

1.3 The junior league en de docenten

De Cuyperscode deel 1 is enthousiast ontvangen bij de spelende leerlingen. Res nova heeft een apart forum *Reacties* op het forum geopend met de respons van de spelers. Wat valt daar onder meer te vinden:

- Hommage aan de winnaars¹
- The junior league²
- klaar!!!³
- Yahooo⁴
- oooy yeah⁵
- eindstreep⁶

Enige ervaring met lego is gewenst, wil je de Cuyperscode spelen.

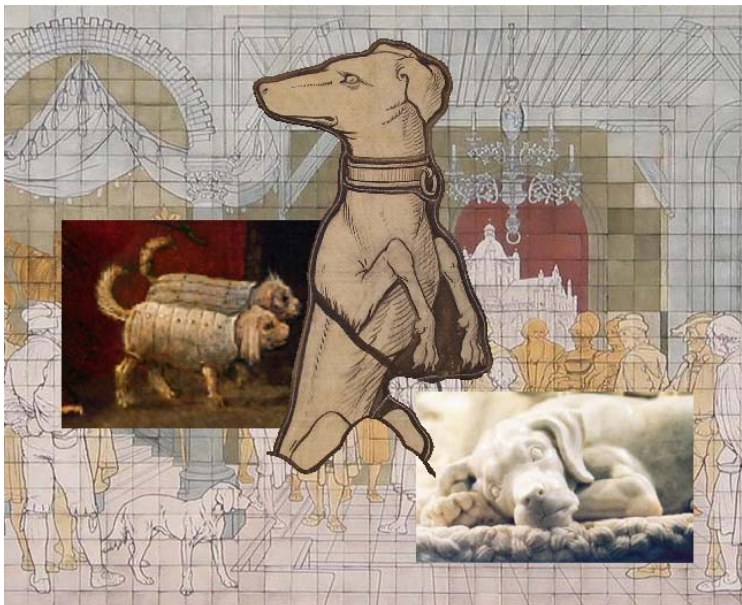
¹ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=446>
² <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=449>
³ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=431>
⁴ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=420>
⁵ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=419>
⁶ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=872>

Een kleine greep daaruit:

Suzan Suskes (Lyceum Schöndeln 5VWO)

Vandaag kreeg ik mijn CA over de Cuyperscode terug. Ik had het niet echt in de gaten, totdat Laurie (ja, die ene Laurie die ook de Cuyperscode heeft uitgespeeld) die naast me zat riep; 'Suzan, je hebt een 10!'.

Dus ik ben zeer blij dat ik aan de Cuyperscode begonnen ben, en hem uitgespeeld heb. Niet alleen voor school, maar ook omdat ik het heel erg leuk vond om te doen. Soms ergerde ik me dood op een vraag, maar achteraf gezien kan ik er alleen maar om lachen. 😊

Deel 2 van de Cuyperscode heeft een opvallend hoog hondengehalte!

Jenny van der Borgh (Lyceum Schöndeln 5H3 Roermond))

WAT N SUPER SPEL !

weken ben ik eraan bezig geweest, maar wat is het dan lekker om de eindstreep te halen.

ik ben nu al nieuwsgierig naar Deel2 en zeker weten dat ik hieraan ook ga deelnemen !

Thom (2College Durendael Oisterwijk)

Dat was ie dan! Cuyperscode vanochtend uitgespeeld! 😊 Superspel, vond het echt tof om te doen, nu wachten op deel 2 (A)

Succes voor de rest en gefeliciteerd aan degene die ook finishen of al gefinisht zijn 😊

Maar ook de docenten hebben zich niet onbetuigd gelaten, zoals Gerda Eijkelenberg van Lyceum Schöndeln:

Mensen van Res Nova, Vandaag heb ik het eerste verslag van het kraken van de Cuyperscode gelezen. Ik was echt onder de indruk van de impact die jullie spel heeft gehad en ik heb echt mogen genieten.

Van René van Gestel van 2College Durendael Oisterwijk kregen we de volgende *feed back* die het spel uitprobeerde in HAVO 4.

Toen na enkele dagen leerlingen enthousiast/sportief bij me terug kwamen en hun relaas vertelden aan medeleerlingen kwam de Cc snel aan de rol.

Het is me opgevallen dat er leerlingen bij waren die in een beperkt aantal uren het voor elkaar kregen, maar dat er ook zwoegers en ploeteraars na erg lang puzzelen het tot een goed einde hebben gebracht. Het urenverschil tussen de verschillende leerlingen is door hen helemaal niet opgevat als een onsportief verschil o.i.d.⁷

Een van de opvallende conclusies uit het onderwijs is, dat het spel enerzijds als pittig wordt ervaren, maar aan de andere kant door de bank genomen beter gespeeld wordt door Havisten dan door Vwo'ers.

Van enkele leerlingen hebben we toestemming gekregen om hun CA te gebruiken om inzicht te geven van wat het spelen van de Cuyperscode heeft gebracht.

2 Contact

Docenten die vragen hebben zijn van harte welkom om contact met ons op te nemen (de adresgegevens staan op de achterflap van deze brochure).

Dankzij de sponsoring kan de Cuyperscode gratis gespeeld worden via www.cuyperscode.nl. Ook voor de overige onderdelen van het pakket proberen we sponsoren te krijgen. Meer informatie daarover is te vinden op het forum.⁸

⁷ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=936>

⁸ <http://forum.res-nova.nl/fora/viewtopic.php?t=918>

3 Subsidiënten, fondsen en sponsoren

- Jheronimus Bosch Art Center te Den Bosch
- De provincie Brabant
- De provincie Limburg.
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- VSB fonds
- De gemeente Roermond
- Stedelijk museum 'Het huis van Cuypers'
- Het Huis voor de Kunsten van de provincie Limburg
- De gemeente Bronckhorst.
- De gemeente Oisterwijk
- Factory 2.0 te Roermond
- Architectenbureau Coppen te Roermond
- Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten
- Gijselaar-Hintzenfonds te Amsterdam
- Nouville projectontwikkelaars te Heerlen
- Red security in Roermond
- BAM Schakel en Schrale te Maastricht
- Joannes Bosco Stichting te Vught
- Architectenbureau Friso Woudstra te Vorden.

In deel 2 van de Cuypercode zit een spel met als thema de Muziek van het licht: zo typeerde Cuypers de kleuren en dat is geen wonder als je bedenkt dat hij een synestheet was, net zoals de schilder Wassily Kandinsky en de componist Alexander Skriabin.

Res nova

Erfgoed in ontwikkeling

drs Margreeth W. Bangert

06 - 11 45 42 47

dr Bernadette C.M. van Hellenberg Hubar

0475 - 55 23 30 / 06 - 513 87 805

Postadres:

B. Minkenberglaan 2
6109 AL Ohé en Laak

Fax:

0475 55 02 90

Internet:

info@res-nova.nl

www.res-nova.nl

info@cuyperscode.nl

www.cuyperscode.nl